

при цьому викладачеві доречно вести «індивідуальний реєстр навчальних проблем студента», який міг би не лише допомогти визначити конкретні недоліки в знаннях студента, а й фіксувати просування такого студента в навчальному матеріалі. Внаслідок того, що засобами програмування надзвичайно важко передбачити усю палітру потенційних проблемних місць слабого студента, можливість залучення студентом допоміжного пояснення викладача у сполученні з інтерактивним способом роботи над справою здаються дуже раціональним поєднанням.

5. Отже, розроблені інтерактивні програми з вивчення окремих фрагментів німецької фахової мови економіки доцільно використовувати як засіб індивідуалізації навчальної роботи з групою в аудиторії, як засіб для самостійного вироблення навичок володіння матеріалом та контролю.

І. І. Козловець, ст. викл. кафедри української мови та літератури

РОЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ У ПІДВИЩЕННІ РІВНЯ КУЛЬТУРИ МОВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ-ЕКОНОМІСТІВ

Соціально-економічні зміни в суспільстві, зростання конкуренції на ринку праці ставлять високі вимоги до випускників вищих навчальних закладів. У сучасних умовах перед вищою економічною школою стоїть відповідальне завдання — задовольнити потреби суспільства у спеціалістах з вищою економічною освітою, здатних розв'язувати складні соціально-економічні проблеми сьогодення і майбутнього.

Особливістю професійної освіти в умовах розбудови української держави є не лише оволодіння фаховою майстерністю, а й підвищення рівня мовної освіти, адже мова — це ключ до професійних знань, досконале оволодіння мовою професійного спілкування є одним із показників фахової підготовки і рівня загальної культури людини. Саме в мові проявляється в усіх своїх виявах конкретна людина з її світосприйняттям і моральними засадами. «Багата мова — багатий духовний світ, розвинуте почуття краси слова — висока моральна культура» — писав В. Сухомлинський.

У курсі «Українська мова професійного спрямування», який вивчають студенти I курсу КНЕУ, значне місце відводиться культурі мови.

Культура мови має велике національне й соціальне значення: вона забезпечує високий рівень професійного мовного спілкування, ошляхетнює стосунки між людьми, сприяє підвищенню загальної культури особистості та суспільства в цілому. Тому так важливо навчити студентів свідомо й критично використовувати мовні засоби, володіти всіма нормами української літературної мови в різних сферах суспільної комунікації відповідно до мети й змісту висловлювання. Проблема культури мови проявляється в таких основних аспектах: *нормативність* (дотримання мовних норм), *адекватність* (точність вираження думок, волевиявлення засобами мови, зрозумілість сказаного для адресата), *естетичність* (реалізація естетичних уподобань мовця).

Велику роль у підвищенні рівня культури мови студентів-економістів відіграє самостійна робота студентів як важливий засіб активізації пізнавальної діяльності, розвитку логічного мислення студентів, свідомості у навчанні, усвідомлення самих процесів розумової та практичної діяльності, активності студентів, навичок науково-дослідної роботи. Над удосконаленням своєї мовної культури студент має працювати постійно й наполегливо. Ще К.Ушинський стверджував, що сама психофізіологічна й суспільна природа мови потребує активності й самостійності, бо мова є «витвором свідомості». Самостійна робота над підвищенням рівня культури мови проводиться в кількох напрямках: самостійне виконання вправ різних видів, оскільки вправи являють собою «планомірно організоване повторне виконання дії (розумової й практичної) з метою опанування нею або підвищенням її якості», розраховані на репродуктивну діяльність студентів, необхідну для формування умінь і навичок правильного використання мовних засобів. Перевагу віддаємо завданням творчого характеру: спостереження й аналіз зразків літературного мовлення, текстів різних стилів, переклад наукових економічних текстів, редагування, написання творчих робіт, написання анотацій, відгуків, рецензій, складання планів рефератів, підготовка публічного виступу, доповіді, промови; робота зі словниками різних типів з метою збагачення словникового запасу студентів професійною лексикою й науковою економічною термінологією.

Перевірку результативності самостійної роботи здійснюємо на практичних заняттях та під час індивідуальної позааудиторної роботи. Як показує досвід, самостійна робота є ефективним методом, сприяє активізації навчальної діяльності та глибокому оволодінню професійної мови, що створює підґрунтя для подальшого вивчення фахових дисциплін.